

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านคือ กระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้อ่านและเนื้อหา และบริบทที่ผู้อ่านอ่านเพื่อที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจลักษณะและคุณภาพของความเข้าใจของผู้อ่าน (Taylor and others. 1995 : 3) การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการการถอดความและการตีความผ่านปฏิสัมพันธ์สื่อสารระหว่างความมุ่งหมายของผู้แต่งหรือผู้พูด สารสำคัญของเนื้อหาหรือข้อความความสามารถและจุดมุ่งหมายของผู้อ่านหรือผู้ฟัง และบริบทหรือสถานการณ์ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Israel and Duffy. 2009 : 32) การอ่านมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะผู้เรียนหลายคนต้องการที่จะอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพหรือเพื่อจุดมุ่งหมายทางการเรียน การอ่านจึงถือเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ในหลาย ๆ ด้านและเป็นสิ่งที่ดีสำหรับผู้เรียนภาษาเพราะอย่างน้อยที่สุดผู้เรียนก็มีความรู้ทางด้านภาษาติดอยู่ในสมองหรือความคิดของผู้เรียนซึ่งเป็นกระบวนการที่ได้มาจากการอ่านภาษา จึงทำให้ผู้เรียนมีความรู้และได้ฝึกคิด ซึ่งจะเป็นหนทางที่จะนำมาสู่การประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ นอกจากนี้การอ่านยังเป็นการเปิดโอกาสทางการเรียนภาษาให้กับผู้เรียน เช่น ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ เครื่องหมายวรรคตอนและการสร้างประโยคโดยการเขียนบทความสั้น ๆ (Harmer. 2001 : 68)

เป้าหมายพื้นฐานของการอ่าน คือ เพื่อให้เด็กสามารถเกิดความเข้าใจและพัฒนาคุณค่าและความสนใจเพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาส่วนบุคคลและปัญหารายกลุ่มโดยใช้กลยุทธ์และพัฒนาวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเป็นนักอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างอิสระได้ ดังนั้น ความเข้าใจควรเกิดจากการคิดอย่างละเอียด ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักของการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ และเป้าหมายหลักของการสอนอยู่ที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนคิดและตอบสนองต่อสิ่งที่ผู้เรียนอ่านในระยะเวลาสั้น ๆ และเป็นการอ่านเพื่อหาความหมาย ซึ่งกลวิธีดังกล่าวได้ถูกออกแบบมาเพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำมาปรับใช้พัฒนาเด็กได้อย่างหลากหลาย (Tierney, Readence, Dishner. 1995 : 251) ซึ่งจากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบการแก้ปัญหาที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียน ทำให้พบปัญหาการอ่านเพื่อความเข้าใจอาจเนื่องมาจากความยากในการอ่านอย่างคล่องแคล่ว ความคล่องแคล่ว คือ สิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนที่จะพัฒนาประสิทธิภาพทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งหากผู้อ่านใช้เวลามากเกินไปในการถอดความจะนำไปสู่ความเข้าใจที่สามารถทำได้ในระยะเวลาสั้น ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถถอดความได้ดีเพื่อที่จะสามารถเข้าใจในเนื้อหาได้ (Closs. 2008 : Web Site)

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษที่มีขั้นตอนและวิธีการที่ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน พบกลวิธีสตาร์ท (START: Students and Teacher Active Reading Text) ซึ่งเป็นกลวิธีที่คิดขึ้นโดยสการ์ลาซ (Scharlach. 2008 : 20 - 21) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการสอนการอ่าน สการ์ลาซได้สร้างเทคนิคการอ่านชื่อ กลวิธีสตาร์ท ซึ่งมีความ

น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก เนื่องจากกลวิธีสตาร์ทมีลักษณะที่เหมาะสมต่อการสอนการอ่านหลายประการ กล่าวคือ ช่วยส่งเสริมการคิดของผู้เรียน โดยกลวิธีสตาร์ทสนับสนุนให้ผู้เรียนฝึกใช้ทักษะการคิดและยังพัฒนาทักษะการเขียนอีกด้วย นอกจากนี้เมื่อผู้เรียนอ่านทำให้แล้วเกิดทักษะกระบวนการคิด สรุปความและเลือกสิ่งที่ดีที่สุด แล้วยังทำให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจแก้ปัญหา และสามารถถ่ายทอดเป็นการเขียนและพูดได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้กลวิธีสตาร์ทยังช่วยส่งเสริมการอ่านแบบร่วมมือระหว่างครู นักเรียนและบทอ่าน โดยผู้เรียนได้ตระหนักถึงเรื่องที่อ่าน ภาระงานและตนเอง ซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกลวิธีการเรียนรู้ (Scharlach. 2008)

ดังนั้นกลุ่มผู้วิจัยจึงเล็งเห็นประโยชน์กลวิธีสตาร์ทซึ่งเป็นกลวิธีการอ่านที่มีคุณลักษณะที่ช่วยส่งเสริมนักเรียนให้สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการคิด ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางปีพุทธศักราช 2551 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษและการคิด พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการเตรียมและวางแผนการเรียนรู้อย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ ดังนั้นกลุ่มผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้กลวิธีสตาร์ทในการพัฒนาทักษะการอ่านและทักษะการคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้กลวิธีสตาร์ทเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กลวิธีสตาร์ทเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เป็นแนวทางในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน และผู้ที่มีบทบาททางการศึกษา ในการใช้กลวิธี START เพื่อพัฒนาการสอนทักษะการอ่าน อันเป็นผลส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น
3. การใช้กลวิธีสตาร์ทเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนทักษะการอ่านที่น่าสนใจ มีความเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างเป็นระบบ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุกุลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 14 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 480 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/12 โรงเรียนอนุกุลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 47 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ คือ
 - 3.1.1 กลวิธีสตาร์ท
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 3.2.1 ความสามารถด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้โดยใช้เนื้อหาจากแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีทั้งหมด 4 เรื่อง ดังนี้

1. Unit : Myself Topic : Expectation Sub-topic : Personal
มีจำนวน 1 แผนการสอน ใช้เวลาทั้งหมด 3 ชั่วโมง
2. Unit : Science and Technology Topic : Solar system
มีจำนวน 1 แผนการสอน ใช้เวลาทั้งหมด 3 ชั่วโมง
3. Unit : Environment Topic : Water
มีจำนวน 1 แผนการสอน ใช้เวลาทั้งหมด 3 ชั่วโมง
4. Unit : Environmental Features Topic : Plants
มีจำนวน 1 แผนการสอน ใช้เวลาทั้งหมด 3 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง การอ่านชื่อเรื่อง สังเกตรูปภาพแล้วสามารถคาดเดา คิดสร้างภาพในใจเพื่อลำดับสถานการณ์ จากนั้นสามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิม จับใจความสำคัญจาก เรื่องที่อ่านแล้วตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน คิด สรุปความ ย่อเป็นภาษาของตนเอง และสามารถระบุ ให้เหตุผลเพื่อประเมินผลการอ่านได้

2. กลวิธีสตาร์ท (START : Student and Teachers Actively Reading Text) หมายถึง กลวิธีที่ส่งเสริมการอ่าน โดยขั้นตอนต่าง ๆ มีการสอนการอ่านที่ใช้อภิปัญญาส่งเสริมให้นักเรียนมีภาระงานในการอ่านและการคิด โดยมีครูและเพื่อนคอยให้ความช่วยเหลือ โดยกิจกรรมในขั้นตอนทั้งหมดจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านด้วยการเสริมการเรียนรู้และการใช้อภิปัญญา ดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การทำนายล่วงหน้า (Predicting/ Inferring) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้มีการคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยอาจมีการสังเกตรูปภาพอ่านชื่อเรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 2 การจินตนาการภาพ ฉาก ของเรื่อง (Visualizing) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสร้างภาพหรือความเข้าใจที่ได้จากการอ่านอาจมีการวาดภาพหรือคิดสร้างภาพในใจถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่ได้อ่าน

ขั้นที่ 3 การเชื่อมต่อกับความรู้เดิม (Making Connections) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านและมีการเชื่อมโยงกับความรู้เดิมทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเพิ่มพูนความรู้ให้มากขึ้น

ขั้นที่ 4 การตั้งคำถาม (Questioning) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนสร้างคำถามเพื่อช่วยในการตรวจสอบความเข้าใจและการจำ ซึ่งทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านมากขึ้น

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ใจความสำคัญ (Determine Main Idea) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งให้ความสนใจกับใจความสำคัญจากเนื้อหาที่อ่านและเขียนโครงสร้างภาพรวมหรือผังความคิดรวบยอดที่เรียกว่า ผังกราฟิก (Graphic Organizer) รูปแบบต่าง ๆ เช่น ผังมโนทัศน์ (Concept Map) ผังความคิด (Mind Map หรือ Mind Mapping) ผังแบบขั้นบันได (Time Ladder Map) ผังวงจร หรือ ผังวัฏจักร (Cycle Map) และผังแสดงความสัมพันธ์ (Matrix Diagram) เป็นต้น

ขั้นที่ 6 การสรุปความ (Summarizing) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนทำหลังการอ่านโดยการสรุปย่อใจความสำคัญมาเรียงลำดับให้ครบถ้วนทำให้สั้นลงและเป็นภาษาถ้อยคำของตนเอง

ขั้นที่ 7 การตรวจคำตอบของการคาดเดา (Checking Prediction) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนตรวจสอบผลการอ่านและการประเมินการอ่าน ได้แก่ การประเมินการทำนายโดยใช้ทักษะการคิดเกี่ยวกับการระบุและการใช้เหตุผล

ขั้นที่ 8 ประเมินค่า (Making Judgments) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนประเมินคุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการอ่านความรู้ที่เพิ่มขึ้นและการนำไปประยุกต์ใช้

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการสอนกลวิธีสตาร์ทมาแบ่งขั้นตอนทั้ง 8 ขั้นให้ตรงตามรูปแบบการสอนภาษาเพื่อสื่อสารตามธรรมชาติ (3P) หรือมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเสนอ (Presentation) ขั้นฝึก (Practice) และขั้นนำไปใช้ (Production) เพื่อให้สะดวกในการจัดทำเครื่องมือวิจัย ซึ่งพิจารณาขั้นตอนต่าง ๆ มีความสอดคล้องกันดังนี้

1. ขั้นนำเสนอ (Presentation) มีการสอนสอดคล้องกับขั้นที่ 1 – 3 ในกลวิธีสตาร์ท
2. ขั้นฝึก (Practice) มีการสอนสอดคล้องกับขั้นที่ 4 – 6 ในกลวิธีสตาร์ท
3. ขั้นนำไปใช้ (Production) มีการสอนสอดคล้องกับขั้นที่ 7 และ 8 ในกลวิธีสตาร์ท